

Best Practice binnen de ouderenpsychiatrie

Bernadette Willemse
Karin Ferket
Anneke van Helden
Mieke van Boxtel

Aanleiding

- ◆ Platform Rehabilitatie en ouderen (voorjaar 2005)
 - Parnassia
 - GGZ-E
 - Bavo RNO
 - GGZ- Groningen
 - Altrecht
 - Storm- rehabilitatie
 - Trimbos- instituut

Doel

- ◆ In discussie over de huidige stand van zaken rondom reha-ontwikkelingen in de ouderenpsychiatrie
- ◆ Wat gaat goed, wat is nodig?

Contact:

Marja Depla

mdepla@trimbos.nl

Jaap van Weeghel

jweeghel@kenniscentrumrehabilitatie.nl

programma

- ◆ Het rehabgehalte van de ouderenpsychiatrie; Bernadette Willemse
- ◆ “Zonder tegenwind stijgt geen vlieger op”; Anneke van Helden en Karin Ferket
- ◆ Hulpbronnen- een oefening
- ◆ Discussie

ZONDER TEGENWIND STIJGT GEEN VLIEGER OP

Het voorbereiden van een
cliënt op de toekomstige
woonomgeving

Casus mw. Pietersen

- ◆ 65 jaar
- ◆ Bipolaire stoornis
- ◆ Diabetes, recidiverende urineweginfecties
- ◆ Eigen woning
- ◆ Gescheiden
- ◆ Drie maanden opnameafdeling wegens manische ontregeling
- ◆ Veranderwens op gebied van wonen; opname rehabilitatiecentrum geïndiceerd

Opname rehabilitatiecentrum

- ◆ Intake met doelvaardigheidsprofiel
- ◆ Observatieperiode:
 - Begeleidingsafspraken
 - Rehabilitatieplan
 - Verpleegplan
 - Behandelovereenkomst

Behandeling

- ◆ Zo nodig doelvaardigheid verder ontwikkelen (groep 1)
- ◆ Stellen van een doel (groep 1): systeem betrekken
- ◆ Keuzemoment:
 - Verschil van mening cliënt-familie (verzorgingshuis versus beschermd wonen)
 - Decompensatie (ontwikkeling→probleem): aandacht voor somatiek, psychopathologie en herstel
 - Voortzetting rehabilitatie (probleem/milieu → ontwikkeling)

- ◆ **Systeemgesprekken:** onderhandelen om tot compromis te komen (tegenwind)
- ◆ **Groep 3 (oefenen met meer zelfstandigheid):**
 - Cliënt verblijft voortdurend in groep
 - Kookt niet en haalt eten weg uit afdelingskeuken
 - Wil meedoen met activiteiten op afdeling
 - Weigert zelf naar huisarts te gaan
- ◆ **Kortom:** Cliënt wil zelfstandig wonen, maar maakt gebruik van alle faciliteiten van de afdeling

- ◆ Gesprekken over gedrag op de afdeling om cliënt bewust te maken van wens en consequenties daarvan voor gedrag
- ◆ Verbetering op volgende aspecten:
 - Zelfstandigheid (zelfzorg/voeding)
 - Hulpbronnen tijdig inschakelen (somatiek/psychisch)
 - Vaardigheden (budgetteren)
- ◆ Oefenappartement?

◆ Overleg met cliënt en familie (tegenwind)

→ oefenappartement

- ◆ Decompensatie (ontwikkeling → probleem)
- ◆ Tijdelijke opname op klinische afdeling:
 - reden decompensatie in kaart brengen (verzet leidde tot delier t.g.v. somatische aandoeningen)
 - aanpassen begeleidingsstijl + gesprek met cliënt en familie (probleem → ontwikkeling)
- ◆ Terugplaatsing oefenappartement met rehabilitatiebegeleiding

Kortom: zonder tegenwind stijgt geen vlieger op

Om wensen te kunnen
realiseren is het van belang
dat cliënten de consequenties
van die keuze accepteren

Discussie

- ◆ Het is alleen mogelijk een rehabilitatiedoel te kiezen, te verkrijgen en te behouden als er consequenties worden verbonden aan de wens van de cliënt
- ◆ Rehabilitatiebegeleiding kan alleen succesvol verlopen in combinatie met psychiatrische behandeling